

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai _____ Nr. _____

I _____ Nr. _____

DĖL PARAMOS ŽEMĖS ŪKIO IR MAISTO SEKTORIUI

Žemės ūkio ministerija teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. kovo 16 d. pasitarimo protokolo Nr. 14 „Dėl Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas). Projektu siūloma papildyti Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano 4 tikslą „Skatinti ekonomiką“ nauja priemone „10. Sudaryti sąlygas išsaugoti žemės ūkio sektoriaus gamybos potencialą bei tvarią maisto tiekimo grandinę“ (toliau – Priemonė).

Žemės ūkio ministerija nuo karantino paskelbimo pradžios atidžiai stebi situaciją žemės ūkio ir kaimo plėtros sektoriuose bei glaudžiai bendradarbiauja su žemės ūkio gamybos ir perdirbimo veikla užsiimančiais subjektais. Pagal šią Priemonę parama numatoma skirti labiausiai nukentėjusiems žemės ūkio sektoriams. Pagrindinis tikslas yra užtikrinti nenutrūkstamas maisto tiekimo grandines pieno, mėsos, paukštienos bei kiaušinių sektoriuose bei užtikrinti šių sektorių pradinės žaliavos gamybos bei perdirbimo gyvybingumą.

Žemės ūkio ir maisto sektoriaus laikinosios pagalbos priemonės:

1) **laikinoji valstybės pagalba kiaulių laikytojams.** Laikinoji valstybės pagalba kiaulių laikytojams skiriama palengvinti sunkumus (iš dalies kompensuoti prarastas pajamas), su kuriais susiduria kiaulių laikytojai dėl COVID-19 viruso protrūkio. 2020 m. iš viso lėšų poreikis iš valstybės biudžeto, kurias planuojama mokėti trimis etapais – 3,5 mln. eurų. Parama būtų skiriama, jei kiaulių laikytojų vidutinės pajamos per antrą ketvirtį (vėliau – per trečią ir ketvirtą) bus 5 proc. mažesnės negu š. m. pirmo ketvirčio vidutinės pajamos iš kaulininkystės, taikant 95 proc. paramos intensyvumą ir ne daugiau negu 100 tūkst. eurų vienam pareiškėjui, įskaitant ir susietąsias įmones;

2) **parama įmonėms, vykdančioms žemės ūkio produktų perdirbimo veiklą paukštienos ir kiaušinių sektoriuose.** Parama teikiama įmonėms, kurios skerdzia naminius paukščius ir parduoda paukščių skerdenėles ir (ar) jų dalis, ir įmonėms, kurios rūšiuoja ir pakuoja savo gavybos ir (ar) supirktus kiaušinius arba perdirba kiaušinius ir parduoda šviežius supakuotus kiaušinius ir (ar) jų produktus. Numatoma bendra paramos lėšų suma – 20 mln. eurų. Įmonėms keliamas reikalavimas prisiimti išpareigojimą paramos teikimo laikotarpiu išlaikyti buvusias vidutines įmonės mokėtas žaliavos (paukščių skerdenėlių ir kiaušinių) supirkimo kainas prieš COVID-19 ligos epidemiją, t. y. 2020 m. pirmos–vienuoliktos savaitės kainų vidurkiu lygiu. Patirti nuostoliai įmonei kompensuojami, jei įmonės 2020 m. laikotarpiu, už kurį prašoma paramos, pajamos, palyginti su 2017–2019 m. to paties laikotarpio pajamų vidurkiu, sumažėjo 10 proc. ir

daugiau. Atsižvelgiant į tai, kad įmonei keliami reikalavimai nemažinti žaliavų supirkimo kainos, nuostoliai dėl pajamų praradimo kompensuojami iki 100 proc.

3) **parama įmonėms, vykdančioms žemės ūkio produktų perdirbimo veiklą galvijienos sektoriuje.** Parama teikiama įmonėms, kurios skerdžia savo užaugintus ir (ar) supirktus galvijus ir parduoda galvijų skerdenas ir (ar) jų dalis (atšaldytas arba užšaldytas). Numatoma bendra paramos lėšų suma – 8 mln. eurų. Įmonėms keliamas reikalavimas prisiimti įsipareigojimą paramos teikimo laikotarpiu išlaikyti buvusias vidutines įmonės mokėtas lietuviškos žaliavos (galvijų skerdenų) supirkimo kainas prieš COVID-19 ligos epidemiją, t. y. 2020 m. pirmos–vienuoliktos savaitės kainų vidurkio lygiu. Patirti nuostoliai įmonei kompensuojami, jei įmonės 2020 m. laikotarpio, už kurį prašoma paramos, pajamos, palyginti su 2017–2019 m. to paties laikotarpio pajamų vidurkiu, sumažėjo 10 proc. ir daugiau. Atsižvelgiant į tai, kad įmonei keliami reikalavimai nemažinti žaliavų supirkimo kainos, nuostoliai dėl pajamų praradimo kompensuojami 100 proc.

4) **laikinoji valstybės pagalba galvijų laikytojams už parduotus galvijus.** Laikinoji pagalba bus teikiama galvijų laikytojams palengvinti sunkumus (iš dalies kompensuoti prarastas pajamas), su kuriais susiduria dėl COVID-19 viruso protrūkio 2020 m. balandžio–lapkričio mėn. mokant nustatyto dydžio išmoką už pateiktus rinkai galvijus. Išmokos dydis ne jaunesniems kaip šešių mėnesių amžiaus – 100 eurų už vienetą. Ne jaunesniems kaip dvylikos mėnesių mėsiniams galvijams, išmokos dydis – 130 eurų už vienetą. Bendras lėšų poreikis iš valstybės biudžeto 2020 metams šiai priemonei – 12 mln. eurų.

5) **parama pieno perdirbimo įmonėms.** Paramos dydis apskaičiuojamas pagal pieno perdirbimo įmonių patirtus nuostolius dėl pardavimo pajamų praradimo. Pardavimo pajamų praradimas skaičiuojamas kaip 2017–2019 m. tam tikro mėnesio, už kurį prašoma kompensuoti patirtus nuostolius, vidutinių pardavimo pajamų, tenkančių vienai perdirbto žalio pieno tonai, ir 2020 m. to paties mėnesio pardavimo pajamų, tenkančių vienai perdirbto žalio pieno tonai, skirtumas, padaugintas iš 2020 m. tam tikrą mėnesį perdirbto žalio pieno kiekio. Įmonėms dengiamas tik tas pardavimo pajamų praradimas, kuris proporcingai atitinka lietuviškos kilmės perdirbto žalio pieno kiekį visame perdirbto žalio pieno kiekyje. Kadangi įmonėms yra reikalavimas mokėti ne mažesnes nei vidutines įmonės 2017–2019 m. atitinkamą laikotarpį (paramos teikimo mėnesį) mokėtas pieno supirkimo kainas, patirti nuostoliai kompensuojami 100 proc. Tačiau įvertinus gautas pajamas pardavus sandėliuojamą produkciją, bus skaičiuojama grąžintina paramos suma. Lėšų poreikis priemonei – 101,5 mln. eurų.

6) **laikinoji valstybės pagalba pieno gamintojams.** Laikinąją valstybės pagalbą planuojama teikti pieno gamintojams, laikantiems pienines karves š. m. birželio 1 d., taip išsaugant nuolat mažėjančią Lietuvos pieno gamybos potencialą ir padedant pieno gamintojams sušvelninti Covid-19 viruso protrūkio pasekmes. Bendras lėšų poreikis iš valstybės biudžeto 2020 metams šiai priemonei – 18,5 mln. eurų. Preliminarus pagalbos dydis – ne daugiau kaip 77 eurai už pieninę karvę. Tikslus paramos dydis už karvę bus patvirtintas atskiru ministro įsakymu po paraiškų teikimo.

7) **laikinoji valstybės pagalba daržovių augintojams.** Bendras lėšų poreikis iš valstybės biudžeto 2020 metams šiai priemonei negalės viršyti 2 mln. eurų. Nustatyti pagalbos dydžiai pagal atskirus produktus (remiantis 5 metų kovo–gegužės mėn. atitinkamų produktų pardavimo kainos sumažintos vidutiniškai 20 proc.): 130–230 Eur/t, jeigu produktai išdalijami labdarai; 65–115 Eur/t, jeigu produktai kompostuojami. Paramą numatoma mokėti š. m. III ketvirtį, taip palengvinant sunkumus (iš dalies kompensuoti prarastas pajamas), su kuriais susiduria daržovių augintojai dėl COVID-19 viruso protrūkio 2020 m. kovo–birželio mėn. Pagalbą numatoma teikti augintojams, kurie dėl užsidariusio viešojo maitinimo sektoriaus visoje Europos Sąjungoje neteko galimybės realizuoti savo produkcijos taip, kaip buvo numatyta, ir turi ją nemokamai atiduoti labdarai arba kompostuoti.

8) **žemės ūkio veiklos subjektų prarastų pajamų dėl 2018 m. sausros kompensavimas.** Atsižvelgdami į Vyriausybės įsipareigojimus kompensuoti 2018 metais patirtus nuostolius dėl 2018 metų stichinės sausros ir tuo prisidedami prie žemės ūkio sektoriaus gyvybingumo išsaugojimo, siūlome priemonių sąrašą papildyti priemone, skirta kompensuoti žemės

ūkio subjektams prarastas pajamas, skiriant 8,5 mln. Eur iš valstybės biudžeto. Parama galės būti išmokėta š. m. birželį.

Igyvendinant Priemonę numatomas papildomas finansavimo poreikis: 2020 metais – 166 mln. eurų ir 2021 metais – 8 mln. eurų.

Pakartotinai atkreipiame dėmesį, kad paramos schemos išdiskutuotos su socialiniais partneriais ir visuomene, derinamos arba jau suderintos su suinteresuotomis institucijomis bei pristatytos Seimo Kaimo reikalų komitete, taip pat bus / yra pateiktos EK oficialiai patvirtinti.

Atsižvelgiant į tai, kad Projektas nėra norminio pobūdžio teisės akto projektas, jo numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai ar kai kurios jų nuostatos.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasitarimo protokolo projektas, 3 lapai.
2. Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plano pakeitimo lyginamasis variantas, 9 lapai.

Ministras

Andrius Palionis